

Crtice iz povijesti Hrvatske veterinarske komore 1992. – 2022.

Notes from the History of the Croatian Veterinary Chamber, 1992 – 2022.

Džaja, P.*, I. Zemljak, A. Gašpar, I. Križek., Ž. Grabarević, K. Severin

Sažetak

Hrvatska veterinarska komora samostalna je i neovisna udruga doktora veterinarske medicine i veterinarskih tehničara Republike Hrvatske i sljednik Hrvatskog veterinarskog društva osnovanog 1894., koje je svoje ime mijenjalo s promjenama društveno-političkih sustava. Ideja o osnivanju veterinarske komore potječe iz 1924., a nacrt Zakona izrađen je 1925. godine. Iako 16. siječnja 1931. Ministarstvo poljoprivrede Kraljevine Jugoslavije donosi odluku o nepotrebnosti osnivanja veterinarske komore, Savka sekcija 1939. predaje banskoj vlasti Nacrt Uredbe o osnivanju veterinarske komore. Za vrijeme socijalističkog sustava veterinarska komora uopće se ne spominje, tako da do njezina osnivanja dolazi tek u novoj neovisnoj Republici Hrvatskoj, 28. veljače 1992. godine. U radu su kronološki navedene osnovne aktivnosti Hrvatske veterinarske komore koje su se u najvećoj mjeri odnosile na borbu za cijenu rada veterinara prilikom provođenja naredenih mjera i inspekcijskih poslova kao i na predlaganje zakona, podzakonskih akata te njihovih izmjena i dopuna, posebno za vrijeme usuglašavanja veterinarskog zakonodavstva Republike Hrvatske s veterinarskim zakonodavstvom Europske unije. Od 1992. do 2022. predsjednici Hrvatske veterinarske komore bili su: Aldo Kursar, dr. med. vet. (od 1992. do 2001.), mr. sc. Nikola Vrabac, dr. med. vet. (od 2001. do 2004.), Ivan Forgač, dr. med. vet. (od 2004. do 2011. i od 2015. do 2020.), dr. sc. Saša Legen, dr. med. vet. (od 2011. do 2015.) i Ivan Zemljak univ. mag. med. vet. Tajnici Hrvatske veterinarske komore bili su Tomislav Vukasović, dr. med. vet., dipl. iur. (od 1992. do 1996.), Zlatko Hrastnik, dr. med. vet. (od 1997. do 2008.) i dr. sc. Anđelko Gašpar dr. med. vet. (od 2008. do danas). Predstavnike Hrvatske veterinarske komore primili su predsjednici Republike Hrvatske, i to: akademik Franjo Tuđman 1996. godine, Stjepan Mesić 11. listopada 2004. godine, prof. dr. sc. Ivo Josipović 27. studenog 2012. godine i 7. listopada 2014. godine, Kolinda Grabar Kitarović 29. listopada 2015. godine i Zoran Milanović 2021. godine.

Ključne riječi: Hrvatska veterinarska komora, povijest

Abstract

The Croatian Veterinary Chamber is an independent and autonomous association of Doctors of Veterinary Medicine and veterinary technicians in the Republic of Croatia, and the successor of the Croatian Veterinary Society which was founded in 1894 and changed its name in line with the social and political systems. The idea to found a veterinary chamber dates back to 1924, and the draft Act was drawn up in 1925. Alt-

dr. sc. Petar DŽAJA, dr. med. vet., redoviti profesor u trajnom zvanju, Zavod za sudsko i upravno veterinarstvo Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, Ivan ZEMLJAK, dr. med. vet., univ. mag. med. vet., Veterinarska stanica Križevci, dr. sc. Anđelko GAŠPAR, dr. med. vet., Hrvatska veterinarska komora, dr. sc. Ivan KRIŽEK, dr. med. vet., Phoenix farmacija d. o. o., dr. sc. Željko GRABAREVIĆ, dr. med. vet., professor emeritus, dr. sc. Krešimir SEVERIN, dr. med. vet., Zavod za sudsko i upravno veterinarstvo Veterinarskog fakulteta u Zagrebu.. Dopusni autor: dzaja@vef.unizg.hr

hough on 16th January 1931 the Ministry of Agriculture of the Kingdom of Yugoslavia rendered a decision stating that it was unnecessary to found a veterinary chamber, the Sava Section submitted a Draft Decree on the Foundation of the Veterinary Chamber to the authorities of the Banate in 1939. Under the socialist system the veterinary chamber was not mentioned at all so it was not founded until 28th February 1992 in the newly independent Republic of Croatia. This article includes all the activities of the Croatian Veterinary Chamber listed chronologically, which mostly related to the struggle for appreciation and payment for the work of veterinarians in the conduct of imposed measures and inspection work, as well as the proposal of new laws, subordinate acts and their amendments and supplementation, especially at the time when the veterinary legislation of the Republic of Croatia was being aligned with the veterinary legislation of the European Union. From 1992 to 2022 the presidents of the Croatian Veterinary Chamber were: Aldo Kursar, DVM (from 1992 to 2001), Nikola Vrabac, DVM, MSc (from 2001 to 2004), Ivan Forgač, DVM (from 2004 to 2011 and from 2015 to 2020.), Saša Legen, DVN, PhD (from 2011 to 2015) and Ivan Zemljak univ. mag. med. vet. The secretaries of the Croatian Veterinary Chamber were: Tomislav Vukasović, DVM, dipl. iur. (from 1992 to 1996), Zlatko Hrastnik, DVM (from 1997 to 2008), and Anđelko Gašpar DVM, PhD (from 2008 to the present). Representatives of the Croatian Veterinary Chamber were received by the presidents of the Republic of Croatia: Academician Franjo Tuđman in 1996, Stjepan Mesić on 11th October 2004, Prof. Ivo Josipović, PhD, on 27th November 2012 and 7th October 2014, Kolinda Grabar Kitarović on 29th October 2015, and Zoran Milanović in 2021.

Key words: Croatian Veterinary Chamber, history

Hrvatska veterinarska komora samostalna je i neovisna udruga doktora veterinarske medicine i veterinarskih tehničara na području Republike Hrvatske kojoj je temeljna zadaća reguliranje veterinarske profesije, promicanje veterinarstva i zastupanje interesa u području veterinarstva. Komora svoju djelatnost obavlja samostalno, u skladu s odredbama Zakona o veterinarstvu, odredbama Statuta Komore te njegovih provedbenih akata.

Prvi pisani dokumenti vezani za udruživanje doktora veterinarske medicine u Hrvatskoj odnose se na Hrvatsko-slavonsko gospodarsko društvo koje je osnovano 1841. godine, a jedna od njegovih djelatnosti bila je čuvanje zdravlja stoke i unaprjeđenje stočarstva pri čemu se ističe da društvo 1844. godine pokreće ideju o osnivanju nacionalnog veterinarskog društva. Inicijativu za osnivanje nacionalnog veterinarskog društva pod nazivom *Hrvatsko veterinarsko društvo* pokrenuli su veterinari Lisak, Krištof i Fűger koji su 27. ožujka 1893. godine u Zagreb sazvali veterinare Hrvatske i Slavonije. Na tome je skupu izabran privremeni odbor društva (Krištof, Lisak, Markuš, Miles i Miklaušić). Privremen odbor društva izradio je pravila budućeg *Hrvatskog veterinarskog društva* i uputio ih Odjelu za unutarnje poslove, koji je odbio predloženi naziv društva (*Hrvatsko veterinarsko društvo*), zbog čega je društvu promijenjeno ime u Hrvatsko-slavonsko veterinarsko društvo čija su pravila o osnutku, ustroju i funkcioniranju usvojena 15. lipnja 1894. godine. Glavna konstituirajuća skupština društva održana je 19. kolovoza 1894. godine kada je izabran rukovodeći odbor društva u sastavu: Krištof - predsjednik, Markuš potpredsjednik, Lisak

- bilježnik, Miles - blagajnik i Černy - knjižničar. Društvo 1906. godine počinje izdavati stručni časopis, mjesečnik, pod nazivom *Veterinarski vjesnik*. Glavni urednik časopisa trebao je biti Antonije Vuković, no zbog njegove bolesti, urednik časopisa bio je E. Pođaubski (Vučevac Bajt, 1994.).

Glavna skupština Hrvatsko-slavonskog veterinarskog društva održana je 15. prosinca 1918. godine i na njoj je zaključeno da društveni odbor može, kao sastavni dio svoga rada, označiti osnivanje Saveza jugoslavenskih veterinara. Na skupštini Hrvatsko-slavonskog veterinarskog društva, održanoj 19. prosinca 1920. godine, zaključeno je da se društvo stopi u jedinstveno veterinarsko udruženje sa sjedištem u Beogradu. Jugoslavensko veterinarsko udruženje (JVU) osnovano je 1921. godine, a sama osnivačka skupština označena je kao I. Kongres veterinara Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca. Na sastanku Zagrebačke sekcije Jugoslavenskog veterinarskog udruženja, koja je održana 9. veljače 1930. godine, riješeno je da se navedena sekcija likvidira budući da su 1929. godine ustrojene banovine kao teritorijalne oblasti. Odlučeno je da se osnuje jedna sekcija za cijelu Savsku banovinu. Na čelo odbora sekcije izabran je prof. Jaroslav Sakar, a njegov zamjenik bio je stočarski inspektor dr. sc. Dragutin Pozajić. Nešto kasnije, u Splitu je za Primorsku banovinu osnovana posebna sekcija (Šić i Badovinac, 1994.). Dana 2. listopada 1939. godine na IV. odborskoj sjednici sekcije za Savsku banovinu Kodrnja, dr. med. vet., prisutnim članovima predaje sastavljen Nacrt pravila Hrvatskog veterinarskog društva. Zajednički sa-

Osnivačka Skupština HVK-a, poslovna zgrada Ina trgovine, Avenija Većeslava Holjevca 10, Zagreb, 28. 2. 1992. godine, radno predsjedništvo, slijeva nadesno: Zlatko Hrastnik, dr. med. vet., Borislav Zorić, dr. med. vet., Silvija Hasanović, Nenad Štiglić, dr. med. vet. i Juraj Rukavina, dr. med. vet.

stanak članova Savske i Primorske sekcije održan je u Zagrebu 21. listopada 1939. godine. Na sastanku predsjednik Primorske sekcije Nikola Krstulović, u svoje ime i u ime svoje sekcije, pristupa akciji Savske sekcije vezanoj za reorganizaciju Jugoslavenskog veterinarskog udruženja, čiji je cilj bio osnivanje Hrvatskog veterinarskog društva iz kojeg kasnije nastaje Hrvatska veterinarska komora. Dan nakon održavanja zajedničkog sastanka Savske i Primorske sekcije, održana je zajednička sjednica navedenih sekcija koja je ujedno bila i konstituirajuća skupština Hrvatskog veterinarskog društva. Vlast Banovine Hrvatske 6. prosinca 1939. godine potvrdila je pravila Hrvatskog veterinarskog društva.

17. veljače 1940. godine za predsjednika Hrvatskog veterinarskog društva imenovan je Jakov Bubanić, dr. med. vet., za potpredsjednika društva imenovan je Nikola Krstulović, dr. med. vet., a za članove odbora Stjepan Wilhelm, dr. med. vet., akademik Ivo Tomašec, dr. med. vet., Marko Zeljko, dr. med. vet., Dobrašin Žanić, dr. med. vet. i Marko Radojčević, dr. med. vet.

Osnivačka skupština Društva veterinarima i veterinarskih tehničara Narodne Republike Hrvatske održana je od 3. do 5. travnja 1948. godine kada je prihvaćeno samo ime društva i njegova pravila. Za prvog predsjednika ovog društva izabran je dr. Oto

Köster, dr. med. vet., za dopredsjednika Josip Ivoš, dr. med. vet., za tajnike Franjo Svetličić, dr. med. vet. i Miroslav Varadin, dr. med. vet. (Karlović, 1994.). Društvo veterinarima i veterinarskih tehničara Narodne Republike Hrvatske 1952. godine dobiva novo ime te postaje Društvo veterinarima Narodne Republike Hrvatske. Godine 1963. Društvo veterinarima Narodne Republike Hrvatske opet dobiva novo ime te postaje Savez društva veterinarima i veterinarskih tehničara Socijalističke Republike Hrvatske. Tada je društvo ustanovilo i novu nagradu *Ždrijebe u propnju* koja se dodjeljuje najzaslužnijim veterinarima i veterinarskim stanicama za izniman doprinos u radu i unaprjeđenju veterinarske struke.

Ideja o osnivanju Hrvatske veterinarske komore kao obliku udruživanja veterinarima postoji još od prve polovice 19. stoljeća, no ozbiljna rasprava o njenu osnivanju počinje 1924. godine i traje sve do 30. travnja 1930. godine kada Zagrebačka sekcija društva raspravlja o Projektu zakona o veterinarskoj komori kojeg je uputila ministru poljoprivrede (Vučevac Bajt, 1994.). Na odborskoj sjednici Zagrebačke sekcije, održanoj 15. svibnja 1930. godine, ponovno je raspravljano o veterinarskoj komori pošto je Upravni odbor Jugoslavenskog veterinarskog udruženja zatražio da sekcija povuče svoj Prijedlog zakona o veterinarskoj komori Savske banovine koji je podne-

sen ministru poljoprivrede. Na četvrtgodišnjem sastanku Zagrebačke sekcije, održanom 23. studenog 1930. godine, izneseno je stajalište da treba osnovati komoru, da je izrađen nacrt njenih pravila te da je Upravni odbor Jugoslavenskog veterinarskog udruženja zadužen da učini sve za osnivanje komore (Šić i Badovinac, 1994.). Međutim, vrlo brzo, točnije 16. siječnja 1931. godine, na prvom odborskom sastanku sekcije priopćena je vijest Ministarstva poljoprivrede Kraljevine Jugoslavije da ne postoji potreba osnivanja veterinarske komore. Na glavnoj godišnjoj skupštini Savske sekcije, održanoj 21. veljače 1937. godine, prof. Sakar navodi da je bilo zamišljeno osnivanje veterinarske komore koju struka, ako želi unaprijeđenje, treba. Na III. redovitoj sjednici Savske sekcije, održanoj 24. rujna 1939. godine, pozvani su članovi, koji stanuju na području Zagreba, da dođu na raspravu o osnivanju veterinarske komore. Tom prilikom prof. dr. sc. Ivo Babić, dr. med. vet., predlaže da Savska sekcija banskoj vlasti u Zagrebu preda molbu za osnivanje veterinarske komore Banovine Hrvatske te da uz molbu preda prijedlog teksta Uredbe o veterinarskoj komori Banovine Hrvatske koji je na navedenom sastanku prihvaćen jednoglasno, uz napomenu da će isti biti dostavljen skupštini sekcije na prihvaćanje, a koja će za navedeno biti izvanredno sazvana (Šić i Badovinac, 1994.).

Godine 1991. projekt Velike Srbije na svom je vrhuncu, pri čemu Republika Hrvatska doživljava agresiju, okupaciju jedne trećine teritorija, razaranja sela i gradova, smrti nedužnih civila i hrvatskih vojnika, ubijanje životinja te uništavanje stočnog fonda na ratom zahvaćenim područjima. Miris baruta, razaranja, izbjeglištvo, jad i smrt postali su svakodnevica u Republici Hrvatskoj, a želja za pravdom, slobodom i neovisnom i samostalnom Republikom Hrvatskom predstavljala je motiv golorukom hrvatskom narodu da se suprotstavi agresoru. U smislu prije navedenog, mnogi veterinari stali su na branik svoje domovine, mnogi su obavljajući svoj časni veterinarski posao bili zarobljeni, a neki od njih su nestali ili su ubijeni. Od početka rata do veljače 1992. g., od ukupnog broja stoke u Republici Hrvatskoj, uništeno je ili je otuđeno 25,45 % krava i steonih junica, 28,44 % krmača i suprasnih nazimica, 39,44 % ovaca za priplod, 38,30 % kobila i ždrijebnih omnica te 14,94 % peradi, a neposredne gospodarske štete procjenjuju se na oko 5 milijardi dolara.

Velikosrpska agresija imala je za posljedicu ubrzanje započetih društveno-političkih promjena koje su dovele do stvaranja samostalne i suverene Republike Hrvatske, a navedene društveno-političke promjene slijedilo je tadašnje veterinarsko društvo,

zastupajući svoju preobrazbu u Hrvatsku veterinarsku komoru i vodeći računa o svojim nacionalnim interesima i o interesu struke.

O gore navedenim okolnostima u Republici Hrvatskoj 8. rujna 1991. godine izviješteno je Svjetsko veterinarsko društvo u Madridu. 2. listopada 1991. godine Savez društva veterinarara i veterinarskih tehničara Socijalističke Republike Hrvatske (SDVIVT SRH) istupa iz Saveza društva veterinarara i veterinarskih tehničara Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (SDVIVT SFRJ), što je kasnije rezultiralo transformacijom Saveza društva veterinarara i veterinarskih tehničara SR Hrvatske u Hrvatsku veterinarsku komoru.

Daljnje aktivnosti Komore, njenih odjela i odsjeka bile su svakodnevne. Osnivanju Hrvatske veterinarske komore prethodila je osnivačka skupština Društva direktora veterinarskih stanica Republike Hrvatske koja je održana 7. veljače 1992. godine u Zagrebu. 28. veljače 1992. godine održana je skupština Saveza društva veterinarara i veterinarskih tehničara Republike Hrvatske nakon koje je u nastavku održana osnivačka skupština Hrvatske veterinarske komore na kojoj je tajnim glasanjem za predsjednika izabran Aldo Kursar, dr. med. vet. (Veterinarska stanica Prelog), a za potpredsjednika Tihomir Grizelj, dr. med. vet. (Veterinarska stanica Vrbovec).

Također, na osnivačkoj skupštini osnovani su odbori Komore: Administrativni odbor, Odbor za veterinarsku etiku, Disciplinsko vijeće, Odbor za stručno usavršavanje, Izdavački odbor, Stručni odbor, Gospodarski odbor, Nadzorni odbor i Izvršni odbor te su osnovani sljedeći odjeli: Odjel za DDD, Odjel za povijest veterinarstva, Odjel za higijenu i tehnologiju živežnih namirnica, Odjel za farmakologiju, farmaknutritivu i toksikologiju, Odjel za reprodukciju i sterilitet, Odjel za male životinje i kućne ljubimce, Odjel za kulturno-povijesni rad, Odjel veterinarara -državnih službenika, Odjel za unaprjeđenje terenske veterinarske prakse, Odjel za ekologiju i zaštitu ugroženih domaćih i divljih životinja, Odjel veterinarara koji rade na gospodarstvima organizirane stočarske proizvodnje, Odjel za unaprjeđenje i razvoj peradarstva i Odjel VEDI (Kursar, 1992.). Na 44. glavnoj skupštini Svjetskog veterinarskog društva, održanoj 23. svibnja 1992. u Parizu, udovoljeno je zamolbi hrvatskih veterinarara te je Hrvatska veterinarska komora upisana kao redoviti i punopravni član Svjetskog veterinarskog društva pod imenom *Croatian Veterinary Association*, a na 45. godišnjoj skupštini Svjetskog veterinarskog društva, održanoj 29. svibnja 1993. godine u Parizu, Hrvatska veterinarska komora sudjelovala je s pravom glasa.

Smatrajući sebe pravnim sljedbenikom Saveza društva veterinara i veterinarskih tehničara Republike Hrvatske, Hrvatska veterinarska komora je od Ministarstva poljoprivrede i šumarstva zatražila ovlaštenje za izdavanje licencija za rad veterinara, a 21. rujna 1992. godine pokrenula je upravni spor pred Upravnim sudom u Zagrebu nastojeći poništiti registraciju Hrvatskog veterinarskog društva uzimajući u obzir da je navedeno veterinarsko društvo osnivačkim aktom predvidjelo obavljanje istovjetne djelatnosti, koja se primarno odnosi na reguliranje veterinarske profesije.

Prvi skup veterinara u samostalnoj Hrvatskoj održan je u Puli u Hotelu *Histria* od 12. do 14. studenog 1992. godine, uz radnu temu *Hrvatsko veterinarstvo u poslijeratnom razdoblju*, pod nazivom *Veterinarski dani '92*. Skup je otvorio predsjednik Hrvatske veterinarske komore Aldo Kursar, dr. med. vet. (Vukasović, 1993.).

Hrvatska veterinarska komora pokrenula je postupak definiranja svog pravnog statusa te je, u smislu prije navedenog, Ministarstvo pravosuđa i uprave Republike Hrvatske 20. travnja 1993. godine donijelo rješenje kojim se odobrava upis Hrvatske veterinarske komore sa sjedištem u Zagrebu u Registar društvenih organizacija Republike Hrvatske. Na 45. godišnjoj skupštini Svjetskog društva veterinara, održanoj 29. svibnja 1993. godine u Parizu, Hrvatsku veterinarsku komoru zastupala je dr. sc. Đurđica Stubičan koja je tom prilikom prisutne upoznala s agresijom na Republiku Hrvatsku, sa stanjem u veterinarskoj struci, s problematikom u obavljanju veterinarske djelatnosti te okrutnim ubojstvima životinja. Posebno zanimanje skupštinara izazvalo je njeno predavanje o knjizi *Animal victims of Croatian homeland war 1990 - 1992* koju je tiskao Veterinarski fakultet u Zagrebu, a koja između ostaloga, opisuje stradanja i zločine prema životinjama na ratom zahvaćenim područjima, posebice konja na Državnoj ergeli Lipik. Uz uspostavu i funkcioniranje veterinarske službe u samostalnoj i neovisnoj Republici Hrvatskoj, radilo se i na uspostavi sustava veterinarske inspekcije. 2. lipnja 1993. godine u Zagrebu je održana konferencija veterinarskih inspektora Republike Hrvatske na kojoj se primarno raspravljalo o novoj mogućoj organizaciji i ustroju veterinarske inspekcije te njenoj nadležnosti. Gotovo istovremeno s aktivnostima osnivanja i ustroja Hrvatske veterinarske komore, radilo se i na osnivanju Hrvatskog veterinarskog društva. 13. srpnja 1993. g. održana je osnivačka sjednica Hrvatskog veterinarskog društva na kojoj je usvojen statut društva, a za predsjednika izabran prof. dr. sc. Tomo Martinčić, dr. med. vet., za

potpredsjednike prof. dr. sc. Berislav Jukić, dr. med. vet. i I. Šibenik, dr. med. vet. Za tajnika je izabran dr. sc. Ivan Račić, dr. med. vet.

Neposredno nakon osnivanja, Hrvatska veterinarska komora pokrenula je izdavanje časopisa *Hrvatski veterinarski vjesnik*, a predstavljanje javnosti prvog broja časopisa, kao i tiskanog izdanja *Kodeksa veterinarske etike* kojeg je donijela Skupština Hrvatske veterinarske komore u cilju reguliranja veterinarske profesije, obavljeno je 17. rujna 1993. godine u prostorima Komore. Hrvatska veterinarska komora nastavila je s održavanjem i organiziranjem stručnih skupova te su od 11. do 13. studenog 1993. godine u Opatiji održani *Veterinarski dani '93*. pod pokroviteljstvom Ministarstva poljoprivrede i šumarstva Republike Hrvatske i Hrvatske gospodarske komore. Na skupu je nazočilo oko 500 sudionika (Karlović, 1994.).

Na 8. redovitoj sjednici Izvršnog odbora Hrvatske veterinarske komore, održanoj 4. veljače 1994. godine, jednoglasno je usvojen Prijedlog sporazuma o suradnji s Hrvatskim veterinarskim društvom. Također, u cilju boljeg funkcioniranja Komore, u Hrvatskoj veterinarskoj komori osnivaju se novi odjeli: Odjel za ekologiju i zaštitu divljih životinja, Odjel za unaprjeđenje terenske veterinarske prakse, Odjel za peradarstvo, Odjel za veterinare koji rade u zatvorenim uzgojnim sustavima i Odjel za likovne umjetnosti. Proslava 100. obljetnice društvenog organiziranja hrvatskih veterinara održana je 30. rujna 1994. godine u Hrvatskom narodnom kazalištu. Tom je prilikom predstavljena monografija *100 godina društvenog udruživanja hrvatskih veterinara 1894. - 1994. godine* o kojoj su tom prilikom govorili dr. Mirko Burić i prof. dr. Tomislav Balenović (Katica, 1994.). Hrvatska veterinarska komora uspostavila je sustav edukacije doktora veterinarske medicine te je u tom smislu uspostavila godišnje održavanje stručnog skupa pod nazivom *Veterinarski dani* koji su 1994. godine održani od 13. do 15. listopada u Dubrovniku (Burić, 1994.).

Od 1991. godine, kada su započela ratna događanja, velik dio područja Republike Hrvatske bio je pod okupacijom. Od 4. do 7. kolovoza 1995. godine izvršena je vojno-redarstvena operacija Oluja kojom su hrvatske oružane snage oslobodile sva okupirana područja Republike Hrvatske, osim područja istočne Slavonije. Nakon oslobađanja okupiranih područja, Uprava za veterinarstvo organizirala je zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja te je preko angažiranih doktora veterinarske medicine pružena pomoć ranjenim i ozlijeđenim životinjama. Također, na okupiranim područjima uspostavlja se veterinarska služba te se u smislu prije navedenog otvaraju

Predstavnici HVK-a na prijemu kod predsjednika RH dr. Franje Tuđmana 1996. godine (HR-HDA-1741), predsjednik RH dr. sc. Franjo Tuđman, ravnatelj Uprave za veterinarstvo prof. dr. sc. Marko Tadić i predsjednik HVK-a Aldo Kursar, dr. med. vet.

uništene veterinarske stanice među kojima je i Veterinarska stanica Knin koja je otvorena 18. kolovoza 1995. godine (Kursar, 1995.). Hrvatska veterinarska komora nastavila je s redovitim održavanjem najvećeg godišnjeg skupa doktora veterinarske medicine. *Veterinarski dani '95.* održani su u Makarskoj od 9. do 11. studenog.

U cilju edukacije veterinarskih inspektora te ovlaštenih veterinarara, u suorganizaciji s Upravom za veterinarstvo Ministarstva poljoprivrede, od 27. do 30. ožujka 1996. godine održano je savjetovanje veterinarskih inspektora u Opatiji (Katica, 1995.). Vežano za organizaciju najvećeg godišnjeg skupa doktora veterinarske medicine, donesena je odluka da se svake četvrte godine održava godišnji skup veterinarara tj. kongres. Prvi Hrvatski veterinarski kongres održan je od 2. do 5. listopada 1996. godine u Cavtatu. Iste godine održano je i savjetovanje veterinarskih inspektora u Opatiji od 27. do 30. ožujka 1996. godine (Katica, 1996.). Osim stručnih skupova, podružnice Hrvatske veterinarske komore organizirale su i druženja veterinarara te je tako u Hotelu *Central* u Osijeku Osječko-baranjska podružnica HVK-a organizirala veterinarsku zabavu 24. svibnja 1996. godine.

1997. godine nastavljena je tradicija održavanja zajedničkog skupa veterinarskih inspektora i ovlaštenih veterinarara te ovlaštenih veterinarskih organizacija koji su u to vrijeme obavljali propisane mjere

kontrole i suzbijanja zaraznih i nametničkih bolesti te sve propisane veterinarsko-zdravstvene preglede i kontrole. Od 2. do 4. travnja 1997. godine u Opatiji je održano savjetovanje veterinarskih inspektora. Godišnji skup doktora veterinarske medicine održan je u Cavtatu od 15. do 18. listopada 1997. godine pod nazivom *Veterinarski dani '97* (Katica, 1997.). Podružnice Komore osim stručnih skupova organiziraju i društvena događanja za doktore veterinarske medicine pa je u Križevcima u Hotelu *Kalnik* 24. svibnja 1997. godine održan II. veterinarski bal (Džaja, 2022.). Također, bitno je istaknuti da je 1997. godine održana izborna skupština Hrvatske veterinarske komore na kojoj je za predsjednika ponovno izabran Aldo Kursar, dr. med. vet., a za potpredsjednike Hrvatske veterinarske komore izabrani su Ivan Forgač, dr. med. vet., mr. sc. Tomislav Majić i Stanko Pelko, dr. med. vet. (Burić, 1997.).

Vežano za definiranje pravnog statusa Hrvatske veterinarske komore, bitno je istaknuti da je Ministarstvo uprave 20. travnja 1998. godine donijelo rješenje po kojemu se odobrava uporaba riječi *hrvatska* u nazivu udruge Hrvatska veterinarska komora sa sjedištem u Zagrebu, Planinska 2 a. U rješenju se navodi da se odobrava sve prije rečeno uz dodatak da je skraćeni naziv udruge *HVK*. 1998. godine najveći godišnji skup doktora veterinarske medicine pod nazivom *Veterinarski dani '98.* održan je u Rovinju od

1. Hrvatski veterinarski kongres, Cavtat, Hotel Croatia, 8. do 10. listopada 1996. godine, sudionici skupa

13. do 17. listopada. Iste je godine u Opatiji, od 12. do 13. travnja, održano savjetovanje veterinarskih inspektora na kojem je bilo više od 300 sudionika (Džaja, 2022.).

1999. godine najveći godišnji skup doktora veterinarske medicine pod nazivom *Veterinarski dani '99*, održan je u Poreču od 13. do 17. listopada (Burić, 2000.). Također, bitno je istaknuti da je na skupštini Federacije veterinarara Europe (FVE), koja je održana 26. i 27. studenog 1999. godine, Hrvatska veterinarska komora primljena u ravnopravno članstvo Federacije veterinarara Europe – FVE te u članstvo Europskog udruženja veterinarara praktičara – UEVP, kao jedne od njenih sekcija (Džaja, 2022.).

Vežano za 2000. godinu, bitno je istaknuti da Komora nastavlja s organizacijom stručnih skupova među kojima se izdvaja održavanje stručnog skupa pod nazivom *Dani osteosinteze* koji s održani u Varaždinu od 8. do 10. rujna u organizaciji Odjela za male životinje i kućne ljubimce s AO - VET grupom njemačkog govornog područja (Austrija, Švicarska, Njemačka) te održavanje II. Hrvatskog veterinarskog kongresa, od 10. do 13. listopada 2000. godine u Cavtatu (Burić, 2000.), u sklopu kojeg je održan seminar *Kirurgija mekih čeljusti* (Hrvačić, 2000.).

Godine 2001. održana je izborna skupština Hrvatske veterinarske komore na kojoj je za predsjednika izabran mr. sc. Nikola Vrabac, a za potpredsjednike

izabrani su: Miroslav Lederer, dr. med. vet., Ivan Forgač, dr. med. vet. i Aldo Kursar, dr. med. vet. (Vrabac, 2002.). U Opatiji su od 17. do 20. listopada održani *Veterinarski dani 2001.* - najveći godišnji skup doktora veterinarske medicine (Burić, 2001.). U Opatiji je od 17. do 18. studenog 2001. g. održan seminar pod nazivom *Traumatologija u malih životinja* (Lukman, 2000.).

Hrvatska veterinarska komora, osim poslova koji su bili u njejoj nadležnosti temeljem zakonskog okvira, uspostavljala je i međunarodnu suradnju te je u deset godina postojanja postala član sljedećih međunarodnih udruga: Svjetske veterinarske organizacije - World Veterinary Association (WVA), Svjetske veterinarske organizacije za male životinje - World Small Animal Veterinary Association (WSAVA), Federacije veterinarara Europe - Federation of Veterinarians of Europe (FVE), Udruženja europskih veterinarara praktičara - Union of European Veterinary Practitioners (UEVP), Federacije veterinarskih udruga za male životinje Europe - The Federation of European Companion Animal Veterinary Association (FECAVA) (Džaja, 2022.).

2002. godine godišnji skup doktora veterinarske medicine pod nazivom *Veterinarski dani 2002.* održan je u Rovinju od 17. do 20. listopada, a savjetovanje veterinarskih inspektora i veterinarske službe održano je u Primoštenu od 24. do 26. travnja 2002. godine (Burić, 2022.).

Tradicija održavanja stručnih skupova nastavljena je i u 2003. godini. Ističu se *Veterinarski dani 2003.* (Kursar, 2003.), koji su održani su od 9. do 12. listopada 2003. godine u Šibeniku, te dvodnevni tečaj iz neurologije pod radnim nazivom *Hromost kao ortopedski ili neurološki problem* koji je održan u Varaždinu od 12. do 13. travnja u organizaciji Hrvatske veterinarske komore i CE FECAVA-e (Džaja, 20022.).

Na skupštini Hrvatske veterinarske komore, održanoj 18. svibnja 2004. godine, predsjednik mr. sc. Nikola Vrabac, dr. med. vet., podnio je ostavku na mjesto predsjednika Hrvatske veterinarske komore te je njegovu dužnost preuzeo Ivan Forgač, dr. med. vet., kao prvi potpredsjednik. Treći Hrvatski veterinarski kongres održan je od 17. do 21. studenog 2004. godine u Opatiji (Burić, 2004.).

Listopad 2005. godine obilježila je pojava influenice ptica uzrokovane virusom H5N1 u divljih labudova na ribnjaku „Grudnjak“ pokraj Orahovice. Tom je prilikom veterinarska služba obavila sve mjere, koje je donijelo nadležno ministarstvo, u cilju sprečavanja širenja navedene bolesti te njene pojave kod domaće peradi i pojave bolesti kod ljudi. S obzirom na pojavu navedene bolesti, otkazano je održavanje skupa *Veterinarski dani 2005.*, no ističemo da su navedene godine, vezano za stručno usavršavanje doktora veterinarske medicine, održani *Dani hrvatske male prakse*, peti put po redu, u Varaždinu od 19. do 20.

ožujka (Lukman, 2005.) te da je održan znanstveno-stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem *Sigurnosti hrane u Hrvatskoj i Europi* 27. travnja 2005. godine u Čakovcu, u organizaciji Hrvatske veterinarske komore i Hrvatskog veterinarskog društva 1893 (Forgač, 2005.). Također, bitno je istaknuti da je 17. lipnja 2005. godine održana izborna skupština Hrvatske veterinarske komore na kojoj je za predsjednika Hrvatske veterinarske komore izabran Ivan Forgač, dr. med. vet., dok su za potpredsjednike Komore izabrani mr. sc. Igor Vukelić, dr. med. vet., mr. sc. Marijan Sabolić, dr. med. vet. i Zdenko Mužević dr. med. vet. (Džaja, 2022.). Iste su godine održani različiti skupovi stručnog usavršavanja doktora veterinarske medicine. Ističe se održavanje prvog međunarodnog simpozija pod nazivom *Divljač i ekologija* koji je održan od 10. do 13. listopada 2005. godine na Brijunima (Janicki 2005.), te simpozija pod nazivom *Bolesti gušterače, jetara i žučnog mjehura* koji je održan u Opatiji od 11. do 13. studenog 2005. u organizaciji Odjela za male životinje i kućne ljubimce Hrvatske veterinarske komore i Udruge za male životinje iz Slovenije (Džaja 2022.).

Glavne aktivnosti Komore u 2006. godini i nadolazećim godinama bile su vezane za davanje primjedbi na predložene zakone kojima se regulira područje obavljanja veterinarske djelatnosti iz područja veterinarstva i njihove podzakonske akte, a koji su bili u

Veterinarski dani '97., Cavtat, Hotel Croatia, listopad 1997. godine, sudionici skupa

5. Hrvatski veterinarski kongres, hotel Terme Tuhelj, Tuheljske Toplice, od 10. do 13. listopada 2012. godine, sudionici skupa

funkciji preuzimanja i implementacije zakonodavstva Europske unije u području zdravlja životinja, dobrobiti životinja i sigurnosti hrane. U 2007. i 2008. g. doneseni su mnogi podzakonski akti od kojih izdvajamo: Pravilnik o higijeni hrane („Narodne novine” br. 99/07, 27/08), Pravilnik o higijeni hrane za životinje („Narodne novine” br. 41/08), Pravilnik o higijeni hrane životinjskog podrijetla („Narodne novine” br. 99/07), Pravilnik o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla („Narodne novine” br. 99/07), Pravilnik o službenim kontrolama koje se provode radi verifikacije postupanja u skladu s odredbama propisa o hrani i hrani za životinje, te propisa o zdravlju i zaštiti životinja („Narodne novine” br. 99/07, 74/08). Skup *Veterinarski dani 2006.*, najveći godišnji skup doktora veterinarske medicine, održan je od 8. do 11. studenog 2006. godine u Primoštenu (Forgač, 2006.).

Prvi samostalni Europski kongres FECAVA-e održan izvan granica zapadne Europe održan je u Cavtatu i Dubrovniku od 28. 3. do 1. 4. 2007. godine pod visokim pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske. Na njemu se okupilo 458 sudionika iz 29 europskih država. U Đakovu je 8. prosinca 2007. godine održan prvi simpozij o lipicanskoj pasmini (Džaja, 2022.).

2008. godine održan je IV. Hrvatski veterinarski kongres od 5. do 8. studenog 2008. godine u Šibeniku. Osim kongresa, navedene godine po osnovi različitih oblika stručnog usavršavanja održana su

52 skupa na kojima je sudjelovalo 3 462 polaznika (Forgač, 2008.).

U 2009. godini održana su 54 tečaja, savjetovanja i predavanja s ukupno 2 120 polaznika. Od navedenih skupova izdvajamo održavanje ESFM kongresa na temu ozljeda glave i središnjeg živčanog sustava, zatim hitni slučajevi s područja traume prsnoga koša, trbuha te ortopedije koji je održan u Cavtatu od 18. do 21. lipnja 2009. godine. Na njemu je sudjelovalo 418 sudionika iz čak 27 zemalja (Lukman, 2008.).

25. siječnja 2011. godine održana je izborna skupština Hrvatske veterinarske komore na kojoj je za predsjednika izabran dr. sc. Saša Legen, dr. med. vet., a za njegovog zamjenika izabran je Ivan Forgač, dr. med. vet. Na navedenoj skupštini za člana Izdavačkog odbora Hrvatske veterinarske komore izabran je dr. sc. Ivan Križek, dr. med. vet., koji je kasnije postao predsjednik navedenog odbora te novi glavni urednik časopisa *Hrvatski veterinarski vjesnik* (Džaja, 20022.).

Zbog kupoprodaje nekadašnje zgrade Veterinarije u Planinskoj ulici u Zagrebu, Hrvatska veterinarska komora bila je prisiljena napustiti prostorije u navedenoj zgradi u kojima je bila od svoga osnutka te je, u dogovoru s dekanom Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Tomislavom Dobranićem, preselila u prostorije Ambulantne klinike Veterinarskog fakulteta. Najveći godišnji skup doktora veterinarske medicine pod nazivom *Veterinarski dani*

2011. održan je od 26. do 29. listopada 2011. godine u Hotelskom naselju *Solaris* u Šibeniku (Džaja, 2022.).

2012. godine *Veterina portal* počinje surađivati s Hrvatskom veterinarskom komorom s ciljem promoviranja i promidžbe Hrvatske veterinarske komore, odnosno veterinarske struke u cjelini. Vežano za izdavačku djelatnost u području veterinarstva, ističe se da je u Velikoj predavaonici Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 29. veljače 2012. godine održana promocija novog izdanja *Veterinarskog priručnika* (Herak-Perković, 2012.).

2012. godine održan je čitav niz stručnih skupova među kojima se izdvaja najveći godišnji skup pod nazivom *5. Hrvatski veterinarski kongres*. Održan je od 10. do 13. listopada 2012. godine u Tuheljskim Toplicama (Križek, 2012.).

Bitno je istaknuti da je 22. listopada 2012. godine održana osnivačka skupština AMAC – VEF (ALMAE MATRIS ALUMNI CROATICAE – VEF), udruge svih diplomiranih studenata i prijatelja Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na kojoj je za predsjednika izabran je dr. sc. Dean Konjević, dr. med. vet., za dopredsjednika doc. dr. sc. Hrvoje Lucić, dr. med. vet., za tajnika dr. sc. Anđelko Gašpar, dr. med. vet., a za blagajnicu Snježana Zrilić, dr. med. vet. (Slavica, 2012.).

Kako bi se poboljšala kvaliteta *Hrvatskog veterinarskog vjesnika*, službenog glasila Hrvatske veterinarske komore, 7. ožujka 2013. godine održan je sastanak predstavnika Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i predstavnika Hrvatske veterinarske komore na kojem je dogovoreno zajedničko izdavanje *Hrvatskog veterinarskog vjesnika* (Džaja, 2022.). Vežano za stručno usavršavanje doktora veterinarske medicine, ističe se održavanje najvećeg godišnjeg skupa pod nazivom *Veterinarski dani 2013.* koji je održan u Opatiji od 9. do 12. listopada 2013. godine, održavanje europskog kongresa mikoplazmatologa pod nazivom *Mycoplasmas - practical approach* u Dubrovniku od 6. do 8. lipnja 2013. godine te održavanje međunarodnog simpozija pod nazivom *Veterinarska znanost i struka (Veterinary Science and Profession)* koji je održan od 3. do 4. listopada 2013. godine u Zagrebu. Veterinarski dani 2013 održani su od 9. – 12. 10. u Opatiji (Gašpar, 2013.). 2013. godine Skupština Hrvatske veterinarske komore na redovitom godišnjem zasjedanju donijela je novi Statut Hrvatske veterinarske komore te druge opće akte kojima se regulira veterinarska djelatnost od kojih izdvajamo: Pravilnik o radu podružnica HVK-a, Poslovnik o radu skupštine i drugih tijela HVK-a, Prijedlog pravilnika o časnom sudu i stegovnom postupku, Pravilnik o stručnom nadzoru

5. Hrvatski veterinarski kongres, hotel Terme Tuhelj, Tuheljske Toplice, od 10. do 13. listopada 2012. godine, zabavni dio – Akademski zbor *Ab ovo* i gudačko-puhački orkestar Veterinarskog fakulteta u Zagrebu

Izborna skupština Hrvatske veterinarske komore, Zagreb, Velika predavaonica Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, 12. 3. 2015. godine, članovi skupštine

nad radom veterinarima i kontroli sustava upravljanja kvalitetom, Pravilnik o radu stručnih odjela, Pravilnik o radu Odjela veterinarima male prakse Hrvatske, Pravilnik o radu Odjela veterinarskih tehničara i Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti.

2014. godine održane su različite edukacije doktora veterinarske medicine među kojima se izdvaja održavanje najvećeg godišnjeg skupa *Veterinarski dani 2014.* u Opatiji od 15. do 18. listopada 2014. godine (Džaja, 2022.) te održavanje *Prvog hrvatskog kongresa male prakse* koji je održan u Zagrebu od 4. do 5. svibnja 2014. godine (Krežinger, 2014.).

Izborna skupština Hrvatske veterinarske komore održana je 12. ožujka 2015. godine. Na njoj je za predsjednika izabran Ivan Forgač, dr. med. vet., a za njegova zamjenika izabran je dr. sc. Josip Križanić, dr. med. vet. 14. i 15. svibnja 2015. godine Hrvatska veterinarska komora bila je organizator i domaćin skupa Višegradske V4 VET+4 skupine koja okuplja predstavnike veterinarskih komora Češke, Slovačke, Poljske, Mađarske, Slovenije, Hrvatske, Srbije, Makedonije i Crne Gore (Džaja, 2022.). Vezano za održavanje stručnih skupova, ističe se da su *Veterinarski dani 2015.*, kao najveći godišnji skup doktora veterinarske medicine, održani od 20. do 23. listopada 2015. godine u Opatiji pod pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske gospođe Kolinde

Grabar-Kitarović koja je, vezano za pokroviteljstvo, 29. listopada 2015. godine primila delegaciju Hrvatske veterinarske komore u kojoj bili Ivan Forgač, dr. med. vet., predsjednik i dr. sc. Anđelko Gašpar dr. med. vet., tajnik.

Tijekom 2017. godine održan je niz stručnih skupova među kojima izdvajamo održavanje *Veterinarskih dana 2017.*, najvećeg godišnjeg skupa održanog od 25. do 28. listopada 2017. godine u Opatiji te održavanje 4. Kongresa veterinarima male prakse od 31. ožujka do 1. travnja 2017. godine (Krežinger, 2017.).

Među skupovima održanima 2018. godine izdvajamo skup *Veterinarski dani 2018.* koji je održan od 15. do 18. listopada 2018. godine u Opatiji (Križek, 2018.) te 5. Kongres veterinarima male prakse Hrvatske koji je održan od 29. do 30. ožujka 2019. godine u Zagrebu (Juginović, 2019.). Od stručnih skupova održanih u 2019. godini izdvajamo *Veterinarske dane 2019.* koji su održani od 23. do 27. listopada u Primoštenu (Križek, 2019.).

26. listopada 2020. godine održana je konstituirajuća – izborna skupština Hrvatske veterinarske komore na kojoj je za predsjednika izabran Ivan Zemljak, univ. mag. med. vet., a za zamjenicu predsjednika izabrana je Mirela Juras, dr. med. vet. (Džaja, 2022.).

2020., 2021. i 2022. godinu obilježila je epidemija bolesti COVID-19 koja je uvjetovala smanjene aktivnosti Hrvatske veterinarske komore vezano za održavanje stručnih skupova. Oni se nisu održavali uživo, nego putem *webinara* i *online* edukacija. Ipak, unatoč epidemiji, Komora je organizirala *Veterinarske dane 2021.* od 26. do 29. rujna 2021. godine u Vodicama (Juginović, 2021.) te 6. Kongres veterinarima male prakse koji je održan u Rovinju od 19. do 21. studenog 2021. godine (Krežinger, 2021.).

U ovom kratkom sažetku navedene su samo neke aktivnosti Hrvatske veterinarske komore koje su nazgled *lijepa za oko*. One koje su zahtijevale puno rada, muke i odricanja nisu navedene. One su sadržane u monografiji iz koje proizlazi da je takvih aktivnosti i poslova bilo jako puno. U proteklih 30 godina trebalo je osnovati Komoru, definirati njen pravni status, trebalo ju je organizirati i ustrojiti njene podružnice, odjele i odbore, pratiti sve što se događa vezano za primjenu i usklađivanje zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije u pristupnom procesu ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju te nakon toga, a odnosi se na područje zdravlja životinja, dobrobiti životinja, veterinarskih lijekova te sigurnosti hrane i hrane za životinje, pravovremeno reagirati na sve ono što ide na štetu veterinarske struke, odnosno veterinarske djelatnosti. Iako je veterinarska struka mala,

njen je značaj u očuvanju zdravlja životinja i zdravlja ljudi izniman, stoga je veterinarska djelatnost zakonom regulirana kao djelatnost od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku. Navedeni značaj veterinarske djelatnosti ogleda se i u činjenici da su svi dosadašnji predsjednici Republike Hrvatske primali predstavnike Hrvatske veterinarske komore i to:

- doktor Franjo Tuđman, 1996. godine
- Stjepan Mesić, 11. listopada 2004. godine
- prof. dr. sc. Ivo Josipović, 27. studenog 2012. godine i 7. listopada 2014. godine
- Kolinda Grabar Kitarović, 29. listopada 2015. godine
- Zoran Milanović, 2021. godine.

Od osnutka Hrvatske veterinarske komore do danas, odnosno u zadnjih 30 godina, veterinarska struka doživjela je promjene koje su primarno bile uvjetovane promjenom društveno-političkog sustava, a kasnije i ostvarivanjem uvjeta i standarda za članstvo Hrvatske u Europskoj uniji. U smislu prije navedenog, nakon stvaranja samostalne i neovisne Republike Hrvatske, pokrenut je postupak privatizacije društvenog vlasništva u privatno vlasništvo kojim je u cijelosti privatizirana veterinarska struka. Također, privatizacija veterinarskih organizacija uvjetovala je izradu nove legistative kojom je omogućeno osniva-

Veterinarski dani 2017., Opatija, Grand hotel 4 opatijska cvijeta, od 5. do 28. listopada 2017. godine, sudionici skupa

Tablica 1. Prikaz dosadašnjih predsjednika, potpredsjednika, odnosno zamjenika predsjednika Hrvatske veterinarske komore

Predsjednici	Potpredsjednici	Zamjenici predsjednika	Trajanje mandata
Aldo Kursar	Tihomir Grizelj		1992. - 1997.
Aldo Kursar	Ivan Forgač Tomislav Majić Stanko Pelko		1997. - 2001.
Nikola Vrabac	Miroslav Lederer Ivan Forgač Aldo Kursar		2001. - 2004.
Ivan Forgač	Miroslav Lederer Aldo Kursar Nikola Vrabac		2004. - 2005.
Ivan Fogač	Igor Vukelić Marijan Sabolić Zdenko Mužević		2005. - 2011.
Saša Legen		Ivan Forgač	2011. - 2015.
Ivan Fogač		Josip Križanić	2015. - 2020.
Ivan Zemljak		Mirela Juras	2020. do danas

Tablica 2. Dosadašnji tajnici Hrvatske veterinarske komore

Tajnik	Vrijeme rada
Tomislav Vukasović	1992. - 1996.
Zlatko Hrastnik	1997. - 2008.
Anđelko Gašpar	2008. do danas

nje novih veterinarskih organizacija i privatnih praksi kao oblika organizacije veterinarske djelatnosti te je cjelokupna veterinarska struka stavljena na slobodno tržište pružanja veterinarskih usluga, osim poslova javnih ovlasti u veterinarstvu koji se primarno odnose na provedbu propisanih mjera kontrole i suzbijanja zaraznih ili nametničkih bolesti životinja te obavljanje propisanih veterinarsko-zdravstvenih pregleda i kontrola, odnosno službenih kontrola hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje.

Osim privatizacije veterinarske struke, proces usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa zakono-

davstvom Europske unije u cilju postizanja propisanih standarda i zahtjeva koji se odnose na zdravlje životinja, dobrobit životinja, proizvodnju i promet veterinarskih lijekova i veterinarsko medicinskih proizvoda te sigurnosti hrane i hrane za životinje, imao je značajan utjecaj na ustroj i funkcioniranje veterinarske djelatnosti, s obzirom na činjenicu da je do navedenog trenutka veterinarska struka kroz sustav propisanih pregleda i kontrola, osim kontrole zdravlja životinja, prometa životinja, klanja životinja, proizvodnje i prometa namirnica životinjskog podrijetla, kroz sustav evidencija i dokumentacije vodila sljedivost životinja te proizvodnje i prometa namirnica životinjskog podrijetla. Preuzimanjem europskog zakonodavstva veliki dio navedenih poslova i odgovornosti preuzeli su posjednici životinja i subjekti u poslovanju s hranom i hranom za životinje čime su se značajno smanjili prihodi ovlaštenih veterinarskih organizacija. Vezano za sam pristupni proces Europskoj uniji, bitno je istaknuti da se Hrvatska veterinarska komora zalagala za to da poslovi službenih kontrola hrane životinjskog podrijetla i hrane za životinje ostanu u nadležnosti ovlaštenih veterinarskih organizacija koje su do tada obavljale navedene po-

Izborna skupština HVK-a, Velika predavaonica Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 26. listopada 2020. godine, članovi skupštine

slove te su imale educirane i osposobljene stručne djelatnike, a isto tako tim su poslovima veterinarske organizacije ostvarivale značajne prihode. U smislu prije navedenog, ozakonjena su tzv. *kontrolna tijela*, kasnije *delegirana tijela*, kao ovlaštene veterinarske organizacije, za obavljanje prije navedenih poslova, uz uvjet da se moraju akreditirati prema NORMI HR ISO 170020 te da im nadležno državno tijelo, temeljem javnog natječaja, dodjeljuje navedene poslove.

Navedeni procesi i promjene uvjetovala su značajno smanjenje prihoda organizacija u sustavu provedbe veterinarske djelatnosti, a ono je bilo dodatno potencirano značajnim smanjenjem stočnog fonda, posebice goveda i svinja, uvjetovanim transformacijom strukture stočnog fonda i procesom izumiranja sela.

U svim prije navedenim procesima Hrvatska veterinarska komora zalagala se za održavanje sustava provedbe veterinarske djelatnosti te postizanje primjerenih standarda zaštite zdravlja životinja, dobrobiti životinja i sigurnosti hrane nastojeći da u svim navedenim promjenama funkcioniranje struke bude financijski održivo.

Važno je istaknuti da su članovi Hrvatske veterinarske komore, kao djelatnici organizacija u sustavu provedbe veterinarske djelatnosti, imali nemjerljiv doprinos u očuvanju zdravlja životinja i sigurnosti hrane za vrijeme Domovinskog rata, ali i u poslijerat-

nom vremenu pa sve do danas. Posebno naglašavamo da je veterinarska struka svojim svakodnevnim radom osigurala da Republika Hrvatska danas ima status stada, regije, odnosno države slobodne za gotovo sve bolesti za koje se traže garancije u prometu na jedinstvenom tržištu Europske unije te prometu s trećim državama. U smislu prije navedenog, ističe se nemjerljiv doprinos u zaštiti zdravlja ljudi od trihineloze koja se proširila za vrijeme Domovinskog rata, suzbijanju i iskorjenjivanju klasične svinjske kuge te stjecanju statusa države slobodne od navedene bolesti, provedbi mjera suzbijanja i iskorjenjivanja bjesnoće te stjecanju statusa zemlje slobodne od navedene bolesti, provedbi mjera suzbijanja i iskorjenjivanja bruceloze goveda te stjecanju statusa zemlje slobodne od navedene bolesti, provedbi mjera suzbijanja i iskorjenjivanja TBC-a goveda te stjecanju statusa stada slobodnog od navedene bolesti, provedbi mjera suzbijanja i iskorjenjivanja enzootske leukoze goveda i stjecanju statusa stada slobodnog od navedene bolesti, provedbi mjera kontrole i suzbijanja bruceloze ovaca i koza te stjecanju statusa stada slobodnog od navedene bolesti, kao i doprinos u provedbi drugih propisanih mjera kontrole i suzbijanja bolesti životinja i ljudi.

Posebno se ističe da je veterinarska struka, kroz svoj ustroj i organiziranost, u svim kriznim situacija-

Izaslanstvo HVK-a na prijemu kod predsjednika RH Zorana Milanovića, 5. listopada 2021. godine Slijeva nadesno: tajnik HVK-a dr. sc. Anđelko Gašpar, zamjenica predsjednika HVK-a Mirela Juras, dr. med. vet., predsjednik HVK-a, Ivan Zemljak, univ. mag. med. vet., predsjednik RH Zoran Milanović

ma vezanim za pojavu pojedinih zaraznih i nametličkih bolesti životinja i zoonoza bila na visini zadatka te da je u svim situacijama uspješno kontrolirala, suzbijala i iskorjenjivala bolesti koje su se pojavljivale u Republici Hrvatskoj te je poduzimala mjere da se spriječi pojava pojedinih bolesti koje su se javljale u zemljama u okruženju.

Sve prije navedeno ipak je imalo velik utjecaj na financijsko poslovanje organizacija u sustavu provedbe veterinarske djelatnosti, odnosno na status doktora veterinarske medicine, pri čemu se ističe da je danas prosječna bruto plaća zaposlenih u području veterinarske djelatnosti manja od prosječne bruto plaće zaposlenih u pravnim osobama na nivou Republike Hrvatske, a to se direktno odražava na status doktora veterinarske medicine u društvu. Ostaje nam nadati se da će se veterinarska struka bolje pozicionirati te da će se njena nezamjenjiva uloga u sustavu javnog zdravlja financijski više vrednovati.

Monografija prikazuje povijest Hrvatske veterinarske komore kroz zadnjih trideset godina, od njenog osnivanja do danas. Usko je vezana za veterinarsku struku i nedjeljiva od nje te kao takva može poslužiti mladim naraštajima kao podsjetnik kako se struka stvarala, preoblikovala, čuvala i štitila imajući u vidu da nam danas nije dobro unatoč svemu što se poduzimalo da struka opstane te bude primjereno

organizirana i ustrojena. Mlađi naraštaji mogu iz monografije izvući pouke koje će koristiti za unaprjeđenje i boljitak veterinarske struke u cjelini.

Onaj tko se nada, ne gubi. Živ se nada, a meni ne preostaje ništa drugo nego da poželim još puno lijepih trenutaka svim ljudima, a posebno onima koji na bilo koji način sudjeluju u veterinarskoj djelatnosti. Hrvatskoj veterinarskoj komori želim da se neprestano bori za boljitak naše lijepo veterinarske struke i veterinarske djelatnosti.

Literatura

- BURIĆ, M. (1994): Veterinarski dani '94. Hrvatski veterinarski vjesnik, 2, 9-10, 9-13.
- BURIĆ, M. (1997): Izborna skupština HVK. Hrvatski veterinarski vjesnik,
- BURIĆ, M. (1999): Veterinarski dani '99. Hrvatski veterinarski vjesnik, 7, 9-10, 3-9.
- BURIĆ, M. (2000): Drugi hrvatski veterinarski kongres s međunarodnim sudjelovanjem. Hrvatski veterinarski vjesnik, 8, 9-10, 3-7.
- BURIĆ, M. (2001): Znanstveno-stručno savjetovanje s međunarodnim sudjelovanjem „Veterinarski dani 2001.“, Hrvatski veterinarski vjesnik, 9, 9-10, 3-7.

- BURIĆ, M. (2002): „Veterinarski dani 2002“. Hrvatski veterinarski vjesnik, 10, 9-10, 6-10.
- BURIĆ, M. (2004): Treći veterinarski kongres. Hrvatski veterinarski vjesnik, 12, 11-12, 11-16.
- DŽAJA, P. (2022): Hrvatska veterinarska komora 1992.- 2022. Hrvatska veterinarska komora, Zagreb.
- DŽAJA, P., I. KRIŽEK (2013): Poziv na suradnju. Hrvatski veterinarski vjesnik, 21, 1-2, 3.
- FORGAČ, I. (2005): Sigurnost hrane u Hrvatskoj i Europi. Hrvatski veterinarski vjesnik, 13, 1-2, 3-5.
- FORGAČ, I. (2006): Osvrt na stručno savjetovanje „Veterinarski dani 2006.“ Primošten. Hrvatski veterinarski vjesnik, 14, 9-10-11, 5.
- FORGAČ, I. (2008): 4. hrvatski veterinarski kongres. Hrvatski veterinarski vjesnik, 16, 11-12, 5-6.
- GAŠPAR, A. (2013): Dodijeljena nagrada „Dr. Radoslav Krištof“ na „Veterinarskim danima 2013.“ Hrvatski veterinarski vjesnik, 21, 7-8, 18-19.
- HERAK-PERKOVIĆ, V. (2012): Predstavljen novi Veterinarski priručnik. Hrvatski veterinarski vjesnik, 20, 1-2, 26-27.
- HRVAČIĆ, K. (2000): Seminar „Kirurgija mekih česti“. Hrvatski veterinarski vjesnik, 8, 8-10, 43.
- JANICKI, Z. (2005): Pozivna pisma. Hrvatski veterinarski vjesnik, 13, 5-6, 39.
- JUGINOVIĆ, Z. (2019): 5. Kongres veterinara male prakse Hrvatske. Hrvatski veterinarski vjesnik, 27, 5-6, 6-7.
- JUGINOVIĆ, Z. (2021): Znanstveno-stručni skup Veterinarski dani 2021. Hrvatski veterinarski vjesnik, 29, 4, 3-6.
- KARLOVIĆ, M. (1994): Veterinarski dani '93 Opatija, 11. - 13. 11. 1993. Veterinarska stanica, 25.
- KARLOVIĆ, M. (1994.): Hrvatsko veterinarsko društvo od 1939. do 1945. g.: U 100 godina društvenog udruživanja hrvatskih veterinara 1894. - 1994. Hrvatska veterinarska komora, Zagreb.
- KATICA, D. (1994): Proslava 100. obljetnice društvenog organiziranja hrvatskih veterinara. Hrvatski veterinarski vjesnik, 2, 9-10, 3-8.
- KATICA, D. (1995): Veterinarski dani '95. Hrvatski veterinarski vjesnik, 3, 9-12, 5.-7.
- KATICA, D. (1996): Prvi hrvatski veterinarski kongres. Hrvatski veterinarski vjesnik, 4, 1-2, 12-13.
- KATICA, D. (1997): Veterinarski dani '97. Hrvatski veterinarski vjesnik, 5, 10, 17-21.
- KRESZINGER, L. (2017): 4. hrvatski kongres veterinara male prakse. Hrvatski veterinarski vjesnik, 25, 3-4, 4-5.
- KRESZINGER, L. (2021): 6. Kongres veterinara male prakse. Hrvatski veterinarski vjesnik 29, 4, 14-15.
- KREZINGER, L. (2014): Osvrt na 1. hrvatski veterinarski kongres male prakse. Hrvatski veterinarski vjesnik, 22, 3-4, 6-7.
- KRIŽEK, I. (2012): Glazbena večer i izložba slika s dražbom na 5. veterinarskom kongresu. Hrvatski veterinarski vjesnik, 20, 5-8, 19-21.
- KRIŽEK, I. (2018): Veterinarski dani 2018. Hrvatski veterinarski vjesnik, 26, 7-8, 3-4.
- KRIŽEK, I. (2019): Veterinarski dani 2019. Hrvatski veterinarski vjesnik, 27, 7-8, 26-28.
- KURSAR, A. (1992): Hrvatska veterinarska komora - organizacija veterinarskog staleža. Veterinarska stanica, 23, 129-130.
- KURSAR, A. (1995): Otvorena Veterinarska stanica Knin. Hrvatski veterinarski vjesnik, 3, 7-8, 4.
- KURSAR, A. (2003): „Veterinarski dani 2003.“ Hrvatski veterinarski vjesnik, 11, 9-10, 3-6.
- LUKMAN, D. (2000): Odjel za male životinje i kućne ljubimce. Hrvatski veterinarski vjesnik, 9, 11-12, 34-35.
- LUKMAN, D. (2005): Izvanredni sastanak predsjedništva Odjela za male životinje i kućne ljubimce. Hrvatski veterinarski vjesnik, 13, 34-4, 40-41.
- LUKMAN, D. (2008): ESFM kongres u Cavtatu. Hrvatski veterinarski vjesnik, 17, 1-2-3, 11-12.
- SLAVICA, A. (2012): Osnovana Udruga AMAC Veterinarskog fakulteta. Hrvatski veterinarski vjesnik, 20, 5-8, 37.
- ŠIĆ, R., J. BADOVINAC (1994): Povijesni pregled djelovanja Hrvatsko-slavonskog društva u razdoblju od 1921. do 1939. g.: U 100 godina društvenog udruživanja hrvatskih veterinara 1894. - 1994. Hrvatska veterinarska komora.
- VRABAC, M. (2001): Izborna skupština HVK. Hrvatski veterinarski vjesnik, 9, 11-12, 19-25.
- VUČEVAC BAJT, V. (1994): Osnutak i rad Hrvatsko-slavonskog veterinarskog društva od 1894. do 1921. g.: U 100 godina društvenog udruživanja hrvatskih veterinara 1894. - 1994. Hrvatska veterinarska komora, Zagreb.
- VUKASOVIĆ, T. (1993): Veterinarski dani (Pula, 12. - 14. 11. 1992.).